

Finanšu ministrija

VPVKAC seminārs

Arta Priede

Grāmatvedības un revīzijas politikas departamenta
Grāmatvedības politikas un metodoloģijas nodaļas vadītāja

2024. gada 12. decembrī

Finanšu ministrija

**E-rēķinu
ieviešana**

**Grozījumi
*Grāmatvedības
likumā***

Finanšu ministrija

Grozījumi Grāmatvedības likumā

- ❖ Sabiedrības līdzdalība – publiskā apspriešana
24.05.24.-07.06.2024.
- ❖ uzsākta virzība ārējai saskaņošanai- 13.06.2024
- ❖ 2024. gada 24. septembrī atbalstīts Ministru kabinetā
- ❖ 2024. gada 31. oktobrī pieņemts Saeimā
- ❖ 2024. gada 12.novembrī izsludināts
- ❖ **Stājas spēkā 2025.gada 1.janvāris**

- Informācija par virzību Saeimas mājas lapā:
titania.saeima.lv/LIVS14/saeimalivs14.nsf/webSasaiste?OpenView&restricttcategory=711/Lp14

Finanšu ministrija

Likuma izstrādes pamatojums

Ministru kabineta 2023. gada 4. jūlija rīkojums Nr. 404 "Par konceptuālo ziņojumu **"Par vienotā pakalpojumu centra izveidi valsts pārvaldē"**", kurā paredzēts, ka Valsts kase grāmatvedības uzskaites pakalpojumu vienotā pakalpojumu centra ietvaros uzsāks ar 2025. gada 1. janvāri atbilstoši resoru pievienošanās plānam

Ministru kabineta 2021. gada 12. oktobra sēdes protokollēmums Nr. 69, 30.§, kas apstiprina **informatīvo ziņojumu "Par attaisnojuma dokumentu un preču piegādes dokumentu elektroniskās aprites sistēmas ieviešanu"** (prot. Nr. 69, 30.§)

Finanšu ministrija

Likuma būtība (1)

Iekļauta atsauce uz konkrēto piemērojamo elektroniskā rēķina standartu un noteiktas šādas prasības:

- **strukturēts elektroniskais rēķins** ir rēķins, kurš sagatavots, nosūtīts un saņemts strukturētā elektroniskā formātā, kas ļauj to automātiski un elektroniski apstrādāt, un kurš atbilst ES standartam LVS EN 16931-1:2017 "Elektroniskie rēķini. 1. daļa. Elektronisko rēķinu pamatelementu semantisko datu modelis"
- uzņēmums izraksta elektronisko rēķinu atbilstoši tehniskajai specifikācijai LVS CEN/TS 16931-2:2017 "Elektroniskie rēķini. 2. daļa: Standartam EN 16931-1 atbilstošo sintakšu saraksts".

Latvijas nacionālais standarts, ir pieejams [LVS EN 16931-1:2017 – Elektroniskie rēķini. 1. daļa. Elektronisko rēķinu pamatelementu semantisko datu modelis](#)

Finanšu ministrija

Likuma būtība (2)

Likuma grozījumi izstrādāti:

- lai precizētu un noteiktu tiesisko regulējumu attaisnojuma dokumentam, kuru **izsniedz preces vai pakalpojuma saņēmējam – samaksāšanai** (rēķinu) noformēšanā, nosakot, ka rēķins noformējams kā **strukturēts elektroniskais rēķins (e-rēķins)**
(11.pants papildināts ar četrpadsmito daļu)
- *Pārejas noteikumos noteikts pienākums , kad jāsāk uzņēmumam sagatavot e-rēķinu*
- **Strukturētie e-rēķini tiks ieviesti pakāpeniski**

Finanšu ministrija

uzņēmums izsniedzot attaisnojuma dokumentu citam uzņēmumam – **budžeta iestādei** – preces vai pakalpojuma saņēmējam samaksāšanai (rēķinu), to noformē kā **e-rēķinu**

2025.gada 1.janvāris

2026.gada 1.janvāris

visi uzņēmumi izsniedzot attaisnojuma dokumentu citam uzņēmumam preces vai pakalpojuma saņēmējam samaksāšanai (rēķinu), to noformē kā **e-rēķinu**

Finanšu ministrija

Likuma būtība (3)

E-rēķinu pienākums attiecas uz iekšzemē veiktiem darījumiem

Kas ir uzņēmums?

*visi
Grāmatvedības
likuma subjekti*

Neattiecas uz
fiziskām personām,
kas neveic
saimniecisko darbību

Kas ir budžeta iestāde?

*budžeta iestādes, no valsts
budžeta daļēji finansētas
atvasinātas publiskas personas
un budžeta nefinansētas
iestādes Likuma par budžetu un
finanšu vadību izpratnē*

Par iestādes institucionālo
sektoru var pārlicināties
:<https://tools.csb.gov.lv/isk/lv>

Finanšu ministrija

Likuma būtība (4)

Grozījumi paredz **izņēmumus** strukturētu e-rēķinu izrakstīšanai:

- darījumiem, kuros samaksu apliecina ar tāda veida darījumu apliecinošu dokumentu, kas sagatavojams saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kuri reglamentē nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtību (*piemēram, kases čeks, VID reģistrēta kvīts/e-kvīts, biļete*)
- darījumiem, kuros samaksu apliecina ar attaisnojuma dokumentu (rēķinu), kas sagatavots un ģenerēts Nacionālā veselības dienesta Vadības informācijas sistēmā vai Nodarbinātības valsts aģentūras Bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēmā
- gadījumi, kad darījumi saistīti ar valsts noslēpuma objektiem

Finanšu ministrija

Likuma būtība (5)

Pārejas noteikumi

- par darījumiem, kas noslēgti ar budžeta iestādēm līdz 2024. gada 31. decembrim, rēķinu varēs izrakstīt kā e-rēķinu ar 2026. gada 1. janvāri.
- ❖ *Ja darījums ar budžeta iestādi noslēgts līdz 2024.gada 31.decembrim, tad pāreja uz e-rēķinu sagatavošanu no 2025.gada 1.janvāra nav obligāta*

Finanšu ministrija

Likuma būtība (5)

Ministru kabinets līdz 2025. gada 1. maijam izdos noteikumus, kuros būs noteikta kārtība:

- kādā organizē un īsteno e-rēķina apriti
- kādā **iesniedz** e- rēķinu datus **Valsts ieņēmumu dienestam**, sākot no **2026.gada 1.janvāri**

Finanšu ministrija

Kur var radīt strukturēta e-rēķina datnes formātu **XML** :

e-rēķinu aprītei
nav noteikts viens
piegādes kanāls

bezmaksas valsts
piegādes risinājumu *E-
adrese*

PEPPOL pakalpojumu
sniedzēji jeb
operatori
Maksas pakalpojums

Individuālā veidā
(*vienojoties par
aprītes kanālu*)

Finanšu ministrija

E-rēķinu informācija

- ❖ iepazīties ar aktualitātēm, kas saistītas ar e-rēķinu ieviešanu var -
Finanšu ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts kases tīmekļa un Valsts digitālās attīstības aģentūras vietnēs - sniegta detalizētāka informācija par e-rēķinu ieviešanu, kā arī sniegtas atbildes uz neskaidriem jautājumiem:

<https://www.fm.gov.lv/lv/strukturets-elektroniskais-rekins>

<https://www.vid.gov.lv/lv/e-rekini>

<https://www.kase.gov.lv/pakalpojumi/gramatvedibas-uzskaite>

<https://www.vraa.gov.lv/lv/e-rekini>

Finanšu ministrija

Preču piegādes dokuments –

nav obligāti ietverama informācija par preču vienības cenu un saimnieciskā darījuma vērtību naudas izteiksmē

- Ja nav ietverta informācija, lai saimniecisko darījumu varētu ierakstīt (iegrāmatot) grāmatvedības reģistros, papildus nepieciešams preču nosūtītāja (izsniedzēja) sagatavots attaisnojuma dokuments, kurā ietverta informācija par **preču vienības cenu un saimnieciskā darījuma vērtību naudas izteiksmē**

Rēķins - samaksāšanai

- dokumenta veida nosaukums (*rēķins*)
- datums
- numurs (*piešķir pats uzņēmums*)
- ziņas par uzņēmumu, t.i., **preču/pakalpojumu sniedzējs**
(nosaukums, reģistrācijas numurs vai nodokļu maksātāja reģistrācijas kods)
- ziņas par darījuma dalībnieku-**preču/pakalpojuma saņēmēju**
(nosaukums, reģistrācijas numurs vai nodokļu maksātāja reģistrācijas kods)
- Saimnieciskā darījuma apraksts un **vērtība naudas izteiksmē** (*cita informācija, piemēram daudzums, mērvienība*)
- *Citi obligātie rekvizīti, kas izriet no citiem normatīvajiem aktiem*
- Paraksts, izņemot likumā noteiktos gadījumus (*piemēram, rēķins samaksāšanai*)

- dokumenta veida nosaukums
- dokumenta reģistrācijas datums
- dokumenta reģistrācijas numurs
- preču nosūtītāja (izsniedzēja) nosaukums. (*Uzņēmumu reģistrā vai Valsts ieņēmumu dienestā*)
- preču saņēmēja nosaukums, reģistrācijas numurs (*Uzņēmumu reģistrā vai Valsts ieņēmumu dienestā*)
- **preču nosaukums, mērvienība un daudzums**
- attiecīgā saimnieciskā darījuma vai darbības apraksts (*piemēram, preču piegāde (pārdošana) citam uzņēmumam, pārvietošana starp uzņēmuma struktūrvienībām*)
- **preču izsniegšanas vietas adrese**
- atsauce uz citu dokumentu (ja tāds ir), kurā atrodama informācija, kas nepieciešama saimnieciskā darījuma novērtēšanai naudas izteiksmē (*piemēram, attiecīgs līgums*)
- Paraksts
(*Preču piegādes dokumentu var neparastīt, ja tas sagatavots elektroniski un darījuma puses (preču nosūtītājs un preču saņēmējs) to apliecinājušas (autorizējušas), pamatojoties uz preču nosūtītāja vienošanos ar preču saņēmēju par preču piegādi*)

Finanšu ministrija

Paldies!